

ข้อบังคับ กคพ.

ว่าด้วยแนวทางการสอบสวนบุคคลที่เป็นพยานสำคัญในคดีพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๖๘

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวนและการแสวงหาพยานหลักฐานในคดีอาญา ที่มีลักษณะเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมุ่งเน้นไปที่การแสวงหาพยานหลักฐานในกรณีที่ไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดในคดีที่จะสามารถยืนยัน การกระทำความผิดของตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนที่สำคัญ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๔) และมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ กคพ. จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยแนวทางการสอบสวนบุคคลที่เป็น พยานสำคัญในคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“พยานสำคัญ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมิได้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด และพนักงานสอบสวน คดีพิเศษได้สอบสวนเป็นพยานในคดีพิเศษ

ข้อ ๔ บุคคลใดหากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้ เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดรายอื่นที่เป็นตัวการหลัก อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ อาจมีคำสั่งให้สอบสวนบุคคลดังกล่าวเป็นพยานสำคัญในคดีพิเศษตามข้อบังคับนี้ก็ได้

ข้อ ๕ บุคคลตามข้อ ๔ ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่มีรู้เห็นเหตุการณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ และมีได้เป็นตัวการสำคัญ

(๒) เป็นผู้ที่ได้ให้ถ้อยคำอันเป็นประโยชน์ต่อการสอบสวนคดีพิเศษ หรือให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญจนสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดรายอื่น ที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้สมคบที่สำคัญ

(๓) เป็นผู้ที่มีตั้งใจให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลตาม (๒) และรับรองว่าจะไปเบิกความ เป็นพยานในชั้นศาลตามที่ให้การหรือให้ถ้อยคำไว้

ข้อ ๖ การสอบสวนบุคคลเป็นพยานสำคัญในคดีพิเศษตามข้อบังคับนี้ ให้กระทำเฉพาะ ก่อนพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้รับผิดชอบจะมีความเห็นทางคดี

ข้อ ๗ การพิจารณาสอบสวนบุคคลเป็นพยานสำคัญในคดีพิเศษ ต้องมิได้เกิดจากการขู่เข็ญ หลอกลวง หรือการกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่นใด เพื่อชักจูงหรือจูงใจให้บุคคลดังกล่าว ให้ถ้อยคำ หรือข้อมูลในเรื่องที่สอบสวนนั้น

ข้อ ๘ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเห็นควรสอบสวนบุคคลใดเป็นพยานสำคัญ ให้คณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษประชุมเพื่อมีมติว่าเห็นสมควรเสนออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อพิจารณามีคำสั่งให้สอบสวนบุคคลดังกล่าวเป็นพยานสำคัญในคดีพิเศษ

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเลือกสอบสวนบุคคลใดในหลายคน เป็นพยานสำคัญ ให้พิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็นแห่งรูปคดี พฤติการณ์ความหนักเบา แห่งการมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด และพยานหลักฐานที่จะรวบรวมได้จากบุคคลดังกล่าว อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นจะเสนอให้สอบสวน บุคคลดังกล่าวเป็นพยานสำคัญมากกว่าหนึ่งคนก็ได้

กรณีคดีพิเศษใดมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมาสอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วม ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ต้องได้รับความเห็นชอบ ของพนักงานอัยการหรืออัยการทหารนั้นด้วย

ข้อ ๙ ภายใต้บังคับข้อ ๔ และข้อ ๘ เมื่ออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับความเห็นจาก พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแล้ว ให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษพิจารณามีคำสั่งโดยคำนึงถึงเหตุ ดังต่อไปนี้

(๑) หากไม่สอบสวนบุคคลนั้นไว้เป็นพยานสำคัญแล้ว พยานหลักฐานที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอ และไม่อาจรวบรวมพยานหลักฐานอื่นแทนเพื่อให้เพียงพอแก่การที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดรายอื่น ที่เป็นตัวการสำคัญ และ

(๒) บุคคลนั้นจะต้องไปเบิกความตามที่ได้ให้การไว้

ข้อ ๑๐ เมื่อมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นพยานสำคัญแล้ว ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการ สอบสวนพยานสำคัญดังกล่าวโดยไม่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาบุคคลนั้น

ในกรณีที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเห็นว่าไม่มีเหตุสมควรที่จะสอบสวนบุคคลนั้นไว้เป็นพยานสำคัญ ให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษแจ้งหัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไป

คำสั่งของอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษให้เป็นที่สุด

ข้อ ๑๑ การดำเนินการตามข้อ ๑๐ ให้หัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษระบุเหตุผล และความจำเป็นตามข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๙ ไว้ในทำรายงานการสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อให้ พนักงานอัยการหรืออัยการทหารพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

หากพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีคำสั่งหรือข้อเสนอแนะให้ดำเนินการอย่างไร กับพยานสำคัญดังกล่าว ให้หัวหน้าหน่วยงานหรือหัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะนั้นต่อไป

ข้อ ๑๒ หากพยานสำคัญที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีคำสั่งตามข้อ ๙ ไม่ไปเบิกความ หรือไปเบิกความแต่ไม่เป็นไปตามที่ให้การหรือให้ถ้อยคำไว้ หรือไปเบิกความเป็นพยานแต่ไม่เป็นประโยชน์ ในการพิจารณาหรือเป็นปฏิปักษ์ ให้หัวหน้าหน่วยงานหรือหัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการกับบุคคลนั้นในส่วนของที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๑๓ ให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษรักษาการตามข้อบังคับนี้ รวมทั้งมีอำนาจออกระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือข้อกำหนดอื่นใดเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามข้อบังคับนี้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจรวบรวมเป็นประมวลเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานก็ได้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ภูมิธรรม เวชยชัย

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการคดีพิเศษ